

УХВАЛА
IV Міжнародної науково-практичної конференції
«Українська мова у світі»
(9-10 листопада 2016 року)

9-10 листопада 2016 року у Львові відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція «Українська мова у світі».

Ініціатором проведення цього заходу виступив Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка». Співorganizаторами стали Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Львівська політехніка», Підкомітет з питань регіонального та транскордонного співробітництва між Україною та країнами ЄС Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, Кафедра польської мови як іноземної Ягеллонського університету, Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада Світового Конгресу Українців, Наукове Товариство ім. Шевченка (Нью-Йорк).

Конференцію «Українська мова у світі» проведено вчетверте. Вона засвідчила актуальність питань, пов'язаних із викладанням та функціонуванням української мови, зокрема поза межами України.

У роботі IV Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова у світі» взяло участь 110 учасників з 13 країн світу: Австралії, Болгарії, Великобританії, Іспанії, Італії, Канади, Кореї, Німеччини, Норвегії, Польщі, Придністров'я, Російської Федерації, США, а також із різних регіонів України.

Серед учасників конференції – 44 кандидати наук, 10 докторів наук.

Засідання відбувалися у форматі пленарних засідань, круглих столів, майстер-класів.

У рамках конференції відбулися презентації нових навчальних видань з української мови як іноземної: освітнього порталу для навчання УМІ «Крок до України», літньої школи україністики «Крок до України», програми «Перші кроки» та підручників з літературного читання для дітей діаспори (Інна Григорович, Ольга Волосова, Ольга Полісвят), Підручника з української мови для польських студентів-україністів (Познань, 2015, 2016) (Тетяна Космеда, Ірина Кочан, Ірина Осіпова), аудіоуроків з української як іноземної для початківців (ukrainianlessons.com, Анна Огойко). На презентаціях учасники окреслили напрями роботи з презентованими навчально-методичними посібниками. Супутніми заходами конференції були: презентація відеоролика «Лис Микита з усього світу», створеного Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою з нагоди 160-річчя І. Франка та виставка Центрального державного архіву зарубіжної україніки «Ми – діти твої, Україно!».

У результаті обговорень та дискусій учасники Конференції дійшли висновку про необхідність:

1. створення навчально-методичного забезпечення з УМІ, враховуючи новітні технології викладання української мови як іноземної (створення дистанційних курсів, онлайн-проектів тощо);
2. підготовки фахівців із викладання української мови як іноземної (відкриття спеціальності «Українська мова як іноземна», проведення семінарів для викладачів і вчителів тощо);
3. створення новітніх методик викладання української мови в Україні та у світі;
4. створення Державного освітнього стандарту з української мови як іноземної;
5. навчально-методичної підтримки українських суботніх та недільних шкіл за кордоном.

Заслухавши та обговоривши доповіді, учасники конференції «Українська мова у світі» ухвалили:

I. Звернутися до Верховної Ради України:

1. Прийняти новий Закон «Про українську мову» із обов'язковою частиною «українська мова як іноземна», який би передбачав створення відповідного компетентного органу у цій галузі, чіткі вимоги до знання мови, створення Державного освітнього стандарту, процедуру проведення сертифікаційного іспиту;
2. Чітко визначити у законодавстві України норми, які стосуються навчання іноземців та осіб без громадянства з урахуванням необхідності володіння українською мовою на відповідному рівні, підтвердженому сертифікаційним екзаменом (Наказ №1272 від 11.12.2015 р. «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 01.11.2013 №1541»).

II. Звернутися до Кабінету Міністрів України з проханням:

1. Створити незалежний компетентний орган для сертифікації знань з УМІ (Центр сертифікації), який розробить і впровадить Державний стандарт з УМІ за рівнями знань відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR);
2. Розробити механізми ліцензування навчальних закладів і центрів в Україні і за кордоном для екзаменування іноземців з УМІ й подальшого надання сертифікатів державного зразка;
3. Запровадити офіційні курси для підготовки і складання іспиту на рівень володіння УМІ, розробити критерії для сертифікації вищих навчальних закладів і навчальних центрів для проведення таких курсів з УМІ;
4. Передбачити можливість видачі сертифікатів про рівень володіння УМІ для осіб, які мають документ про закінчення українських вищих навчальних закладів з українською мовою навчання.

III. Звернутися до Міністерства закордонних справ України

1. Внести на розгляд Кабінету Міністрів України проект Концепції Державної програми підтримки закордонних українців;
2. Вжити заходів щодо забезпечення фінансування, необхідного для функціонування українських шкіл (класів) за межами України;
3. Вжити заходів щодо поширення проектів з вивчення української мови як іноземної;

III. Звернутися до Міністерства освіти і науки України з проханням:

1. Вивчити можливості та розпочати процес інтеграції вивчення української мови в освітній процес у країні проживання;
2. Вивчити можливості та розпочати процес акредитації вчителів відповідної кваліфікації для викладання української мови як іноземної у країні проживання;
3. Підтримати діяльність українських суботніх та недільних шкіл шляхом допомоги у розробці програм та навчально-методичних матеріалів для циклу українознавчих предметів;
4. Вирішити проблему визнання Україною документів про середню освіту, отриману в іноземних державах (атестатів, свідоцтв та ін.)
5. Вивчити доцільність подальшої дії наказу від 05.05.2015 року №504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту» та затвердженого цим наказом «Порядку визнання в Україні документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав» з метою надання державним вищим навчальним закладам України права самостійно ухвалювати рішення щодо документів іноземних вступників про попередню освіту.
6. У зв'язку з відсутністю ліцензованого сертифікаційного іспиту з української мови як іноземної, конкретизувати Наказ МОН №979 від 18.08.2016, визначивши точну кількість навчальних годин (аудиторної та самостійної роботи), необхідних для вивчення іноземними студентами української мови.

7. Вважати підготовче відділення для іноземних громадян, що забезпечує мовну, навчальну й культурну адаптацію іноземців в Україні, невід'ємним і обов'язковим етапом підготовки фахівців для зарубіжжя.

V. Доручити Міжнародному інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка»:

1. У співпраці із українськими суботніми та недільними школами за кордоном продовжити створення навчальних матеріалів та навчальних програм з української мови як іноземної та українознавства для дітей;
2. Продовжити наповнення навчальними матеріалами з української мови як іноземної для усіх рівнів навчання освітній портал «Крок до України»;
3. Організувати курси та семінари з української мови як іноземної для вчителів діаспори із залученням фахівців з України та з-за кордону;
4. Організувати літні інтенсивні мовні курси для української молоді діаспори та усіх, хто бажає вивчати українську мову як іноземну;
5. Розробити он-лайн курс з методики викладання УМІ;
6. Продовжити практику проведення міжнародних конференцій з проблем української мови в світі;
7. Вивчити питання про вступ України в ALTE з метою її прийняття як члена-наглядача до цієї організації;
8. Створити необхідну платформу для роботи робочої групи «О, слово рідне, мово рідна!» вчителів суботніх та недільних шкіл, створеної під час конференції.
9. Надіслати текст Ухвали усім зацікавленим державним і громадським установам України.

За дорученням учасників Конференції,
Голова організаційного комітету
Директор МІОК

І. М. Ключковська